

Mikelakai problémák

Egy mikelakai olvasónk levele nyomán nemrég ellátogattunk ebbe a kerületbe.

Mikelakát jobbra gvári dolgozók és nyugdíjasok lakják. Tavaly nyáron szép számmal vettek részt az Inasuliu utca kikövezésében, amikor Macean Cornel képviselő munkára szólította őket. Két évvel ezelőtt a vasúti átjárónál még vízzel telt gödör volt. Az építkezésből megmaradt törmelékkel feltöltötték, majd fásították a területet. A 161-es örláz szomszédságában, a vasúti töltés mellett, tavaly ilvenkor szemétdomb építkezett. Az emberi összefogás itt sem ismert lehetett. Jelenleg fűszöveg borítja ezt a helyet és gyümölcs-facséméték igérnek a jövőben árnyat, termést.

A mikelakaiaknak tehát van mivel dicsekedniük. Ők azonban erről keveset beszélnek, inkább a hibákat sorolják.

Mikelakán az utcák keskenyek — írják többek között a levélben — a járda mindkét szélén virágágyások húzódnak. A parkok, zöldvezeték gvarapodásának örülünk, de miért nem létesítenek több játszótér? Aradon kevés a játszótér a gyermekek számára viszonyítva. Mikelakán pedig egyáltalán nincs. Régebben, amikor az utcán nem volt olyan nagy a forgalom, mivel a gyermekek az utcán játszódtak. Ez a lehetőség megszűnt, mivel a közben letörték a virágokat, másrészt a megnövekedett forgalom miatt az utca veszélyessé vált. A város vezetőségének meg kellene oldania a problémát...

Szénási Lajos, a 27. szamu honpolgári bizottság elnöke, kérdéseinkre íratat között kereskel majd egy gépirásos levelet nyújt át. A levélben ez áll: „A Dosoftei utca mögötti térség nem ajánlatos játszótérnek. Aláírás: Arad városi néptanács építészeti és városrendezési hivatala. És most egy másik hivatalos okmányból idézzük: „...kérdésük, mely szerint a vasúti sínen keresztül húzódó villamos, és autóbussz mellett gyalogjárót szeretnének tudatni, hogy foglalkozunk a problémával, de sajnos még nem jutottunk meggyezésre a CFR-rel és a Nemzeti Utak Igazgatóságával”.

Aláírás: Arad városi néptanács községgazdálkodási és üszervezési hivatala. Datum: 1966. október 26.

Sajnos, úgy látszik, még mindig vitatkoznak — így az elnök — mert a kérdés máig sem nyert megoldást...

De nézzük, mit ír tovább a szerkesztőségbe érkezett panaszlevél:

„Az Olympia-Fierarul sportpályát háziállatok tenyésztésére használják...”

Kiss János nyugdíjast, a párt-

ANKÉT

alapszervezet bürojának tagjai keressük fel ezzel kapcsolatosan. Készségesen elkiér a sporttelepre. Csak ügy-el-bajjal tudunk belépni a sarkából kidöntött, rozsdamarta vaskapun, melynek betonoszlopán tábla hirdeti, hogy ez a Vörös Hadsereg utjához tartozó 130. szamu telek. A zöld gyepon — vasárnapként fiatalok rugják a labdát — most libák, tyukok, kecskék és tehének legelésznek.

Valamikor itt tanultam focizni — idézi a multat önkéntes kalauzunk (1928-ban kapus volt az országos válogatott csapatban). Evekkel ezelőtt, amikor a Fierarul megkapta a pályát, megígérte, hogy bekeríti és gondozza. Igéretét sajnos nem teljesítette. Nem egyszer javasoltuk, hogy létesítsenek itt a fiatalok számára kosárlabdapályát, a kisgyermeknek pedig hintával, homokozóval felszerelt játszótér. Hely van elég, segítő kéz is bőven akad, csak éppen az hiányzik, hogy kérdésünket meghallgassák...

A mikelakaiaknak másik „érzékeny pontja” a Fabius utca végén a vasúti töltés mellett húzódó szennyvíz csatorna.

...A vasutvonal mentén található Arad legcsúnyább része, — így a levél — szemétdomb és poszolya húzódik ott, ahol a nemzetközi gyors naponta elhalad. A Progresul vállalat asztalos

részlegéről ide dobják a szemetet, s ide vezetik a használt motort, papírhulladék, üvegdarabok, konzervdobozok, amerre csak tekinthetünk. S a házhoz közel eső gödörben a szennyves, fertőző víz. Az asztalos műhely dolgozói már többször kérték a környék lakói, hogy ne dobják ide a szemetet: mindhiába.

A Fabius utca 24. szamu házban lakó Ardelean Avram nyugdíjas mozdonyvezető ezzel kapcsolatosan így nyilatkozik:

— Ez a pocsolva nemcsak egészségtelen és csunya, de tűzveszélyes is. 1968 augusztusában a gyermekek játék közben meggyújtották a víz tetején lévő motort. A lángok olyan magásra csaptak, hogy csak a legnagyobb erőfeszítés árán tudtuk megmenteni az alig néhány méternyire fekvő házat. Ezen a helyen pilenőparkot vagy játszótér létesítenek, ami nyilvánvalóan esztétikai szempontból is megfelelőbb lenne a szennyvíz csatornánál.

Az utóbbi években sokat épült, fejlődött Mikelaka. Az itteniek szerint azonban nem elég, hiszen tennivaló még most is akad. Szeretnék ha a környezetük a mai ember igényeinek jobban megfelelné. Vagyak megvalósításáért nem takarékoskodnak idővel és energiával. Ehhez kérnek — ígéretet, megértést, segítséget.

LENGYEL HELEN

Sporthíradó

HÉTVEGI SPORTMŰSOR

SOMPAN

FALUSI FIATALSÁG KUPAJA a Gloria pályán (labdarúgás, kézilabda, atlétika, oйна), a Vointa sporttelepen (férfi röplabda), az UTA stadionban (női röplabda), az utasi országuton (kerékpár-verseny), a Sportuszoda tornateremben (birkózás). A küzdelmet vasárnap délelőtti folytatják.

VASÁRNP

SAKK Felszabadulási Kupa (egyéni

verseny) a Sportiskola termében 9 óráig.

OKÖLVIVAS

Barátságos találkozó: Motoristák Szatmári Vointa (UTA klub) 10.30 óráig.

MOTORKERÉKPÁR

Az országos gyorsasági háztömbkörúli verseny második szakasza, a Republiki — Postávarul — November 7 — Alecsandri — Republiki utszakason, 9.30 óráig.

Julius 30-án és 31-én bonyolítják le Stuttgartban Európa és Amerika második atlétikai versenyét. Az első versenyen, amely 1967-ben Montrealban volt, Európa csapata győzött, megpedig a férfi számokban 109—100 arányban, a női számokban pedig 60—55 arányban.

Az összesített versenyben Európa akkor 169—155 arányban nyert. A papírforma most is az európai válogatottak kedvez, amelyben az első mérkőzés atlétái közül vesz Roelants, Daneek, Zsivotzky, Haase, Kalocsai, Irena Kirszenstein-Szevinska stb. Mindkét csapatban számos új versenyzővel is találkozunk, köztük Lia Manoliuval (diszkoszvetés) és Szilai Ilonával, aki az év legjobb eredményét érte el a 800 m-es síkfutásban. Az európai atléták számára a stuttgarti próba egyben formaellenőrzés az athéni Európa-bajnokság előtt.

Földrengés után — bajnokság előtt

— Itt van az UTA! — fogdott egyik ismerősöm Mennhazán. — Irjon valami szöveget rólu! — Megpróbálom. A Vagonul nincs itt? — Nem tudom, lehet. Már nem érdekel.

Miközben a Vagonul szálláshelye felől kérdősködtem, eszembe jutott, hogy tavaly ilvenkor menni volt a hangulat: mindenki bizakodott, fénves jövőt jósolt a két-fehér együttesnek. Az idén? Jobb nem beszélni róla! — Hol vannak a tavalyi gólok? — kérdezik a szurkolók, s keserűen legyintenek hozzá. A tiszavirág életű, az osztályú szereplés nagyon sokat ártott a Vagonul népszerűségének.

— Itt laknak? — Igen, a nagyvárosi mtsz üdülőházaiban — válaszolják a vagonvári labdarúgók. — Nem éppen első osztályú hely, de... ez van! Az UTA előkelő villában lakik. Bajnokságot, Mi kiestünk...

A játékosok hangjában szomorú rezignáltság bujlik.

— Milyen a hangulat? — kérdezem Hárán Alexandrut, a Vagonul új edzőjét.

— Mint földrengés után: túléltek, de nehezen térünk magunkhoz.

A délelőtti foglalkozásnak vége bandukolunk hazafelé a poros országuton. A játékosok — kiszáradt torokkal — friss forrásvízről almodoznak. Vagy talán jégbeültetett bányász elő melegítőnadrágra fenykednek, hogy Székusotn is minél előbb elvezérjék a másodikvetési az előirányzott 390 hektáron.

nem kell helytállnunk? Most, hogy kiesünk, velünk már mindent meg lehet csinálni? — Nem vár választ. És mit is válaszolhatunk? — Azt, ami az igazság — mondja Dumitrescu Nicolae, az UTA edzője. — Három játékosat kérték Dembrowszkiért: Simát, Atodiresit és Bătrănat. Hát, kérem én: nem sok ez? Ezért három? Így is rossz állunk játékosok dolgában, az átigazolások sem sikerültek. Meg aztán, úgy hallom, a Vagonul nem is tór a bajnokságra. Miért akkor ez a nagy felhajtás? Nekünk pedig az egész román labdarúgás hírnevét kell megvédenünk. Melvük a fontosabb?

Az UTA edzője sem várt választ. Elmentem megkérdezni Dembrowszkit, mi az ő véleménye. A középiskart bánatosan üldögélt az ágya szélén.

— Szeretnek az UTA-ban játszani? Azért irtam alá az átigazolási kérvényt? — Ugy gondolja, bekerülne a csapatba? — Azt hiszem, igen. — Ahhoz nagy kiló súlyfelesleg kellene leadnia! — Majd igyekszem lefogyni. — S ha nem engedik el, kivárja az egy év?

— Nem. Be akarok iratkozni a mesteriskolába. Ez mindennél fontosabb számomra. Gondolom kell a jövőre.

— Azt pedig csak mi tudjuk biztosítani — mondja rosszul titkoló elégedettséggel Hárán edző. — Csak meg fog hozzánk járni az iskolába és az UTA-ban futballozni? Ki hallott még ilyet?

Ez a kérdés is megválaszolatlanul maradt. Legálábbis egyelőre. Mert reméljük, rövidesen tisztázódik Dembrowszki ügye. És főleg: közmegelegetésre. A sok huzavona, alkudozás mindkét együttesben kellemetlen légkört szül. A bajnokság pedig már itt van a nyakunkon.

OROSZHEGYI KÁROLY

a Vagonul

— Arnczoki? — Ot hazaengedtük Nagyváradra. — És Dembrowszkit nem adják ki? — Nagyon jóhat, ismét rágyujt. — Nem tudom, Mi elvben nem elleneztük, azt hittük, meg tudunk egyezni a textilgyáriakkal. Nem sikerült. Az utolsó pillanatban jöttek tárgyalni, amikor már lejárt az átigazolási időszak. Olyan csere ajánlottak fel, amit nem fogadtunk el. Az enliett labdarúgók még az UTA tartaléksapatában sem játszottak. Nevetsek! Dembrowszkit nem engedhetjük el! Adam és Arnczoki elment, ha őt is elviszi az UTA, befejezőcsatár nélkül maradunk.

— Igaz, de az UTA-nak a Bajnokságot Európa Kupájában kell helytállnia! Erre nem gondolnak? — És ránk ki gondol? Nekünk

— Itt edzésminységet elvégzik a

Kisratos. Aki járt ebben a közeli faluban, általában kedvező benyomást őriz róla. A rendezett utcák, a tataros, gondozott házak a lakosok igyekezetéről, szorgalmáról tanuszkodnak. Még inkább hangsúlyozza ezt a kedvező véleményét, a kisratosi lakosok való beszélgetés, legyen az mtsz-

nak oda mindazok, akik kellemesen, hasznosan akarnak eltölteni néhány órát. De megemlíthetünk azt is, hogy mind több utcában betonkockák burkolják a gyalogjárdaikat. Szándékosan hagyatam e néhány ötleterien kialakított példát, hogy utolsónak a villanyvilágítást Aldoatékész

hogy „hónapok óta nincs az utcán egyáltalán világítás”.

Nos, a tények tények, még ha kissé felmagyújtjuk is azokat, hogy mind több utcában betonkockák burkolják a gyalogjárdaikat. Szándékosan hagyatam e néhány ötleterien kialakított példát, hogy utolsónak a villanyvilágítást Aldoatékész

— Az iskolában van-e valami? — Kérdezem a sráctól, mert hát július van, s nem hinném, hogy a vakáció nevelési szünetet is jelentene.

Nézzék rám csodálkozva, mint akik rosszul hallanak.

— Hogy töltitek el a vakációt? — Ő — mutat a legkisebb társára az egyik — cigarettázik is.

A kis borzas, szürke lürkő tygyorog.

A kocsit megindul s a rohado aszfaltot nézve eszembe jut, mit mondtott nemrég egy tanár barátom:

— Hiába minden. Mézesmadzaggal se lehet a gyerekeket iskolába csalogatni.

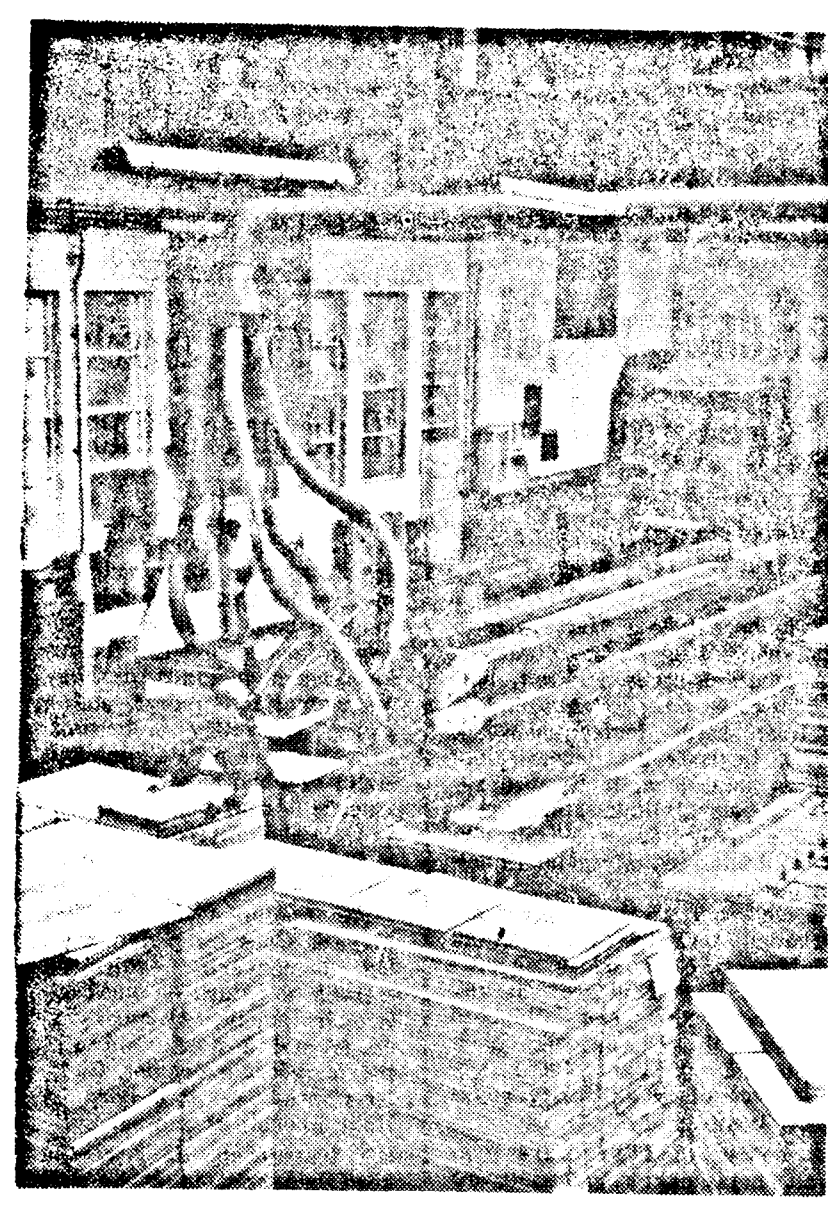
Szűzassz szűzül a kocsit, talán azért nem tudok feladni a miérre...

(K. S.)

társadalmi munka és önkéntes anyagi hozzájárulás tette lehetővé a villamosított kátratosiakat ma már a világ legtermészetesebb dolganak tartják, hogy eszéként kiválított utcákön járjanak. A változás annyira „belénk vódott”, hogy érthető a rosszallásuk, amikor valami rendellenesség történik. Sajnos, ez nem mindig védhető ki elég gyorsan. Ez panaszolja egyik olvasónk is. F. M. levélben arról írt, hogy a villanyvilágítás építéskor, a szűzassz szűzül a kocsit, talán azért nem tudok feladni a miérre...

Dr. LENGYEL FERENC

— hozzá jogosan —, F. T.

Pillanatkép az aradi Butorgyárból.

MI ÉPÜL?

Konstanca municípium ipari övezetében az új létesítmények — a hőerőmű, valamint az olaj- és a szőgyár — munkálatai megkezdtek a grafikon. Jövő évtől kezdve a város ipari kapacitása évi 100 megawatt villamos energiával, 50 000 tonna olajjal és 400 000 hektoliter sörrel növekszik. A napokban az egyesített gyapjúfeldolgozó vállalat új szövődéje elérte a tervben előírt kapacitást, s ezzel az üzem évi gyapjúkellme termelése több, mint 6 millió negyzetméterre növekszik.

Gyors ütemben folvik a Brezoi-Voineasa országút építése. Emeltesré melto, hogy az utovnal használatba adásának meggyorsítása és jó minőségű munkálatok végzése érdekében felett műszaki-gazdasági megoldásokat, köztük radioaktív izotópokat is használnak.

Az új országút megjavítja a közlekedést a Lotru és az Olt völgyében.

A csőszerezeti lövetei bányakitermelésnél vasércelőkészítő és kitermelő részleg épül. Az új létesítménnyel a kitermelés kapacitása 40 százalékkal nő.

Mar megkezdődött a kitermelési akna ása és a szidertitációs berendezés építése. Ezzel egyidejűleg geológiai kutatások folynak új ércartalékok feltárásáért.

Techirghiolon, a tó közvetlen közelében hatalmas szanatórium épül 4000 felnőtt és 500 gyermek befogadására. Az új létesítményt, a-

melynek tervét már véglegesítették, felszerelik korszerű orvosi berendezésekkel. Több terület a betegek kulturális-művészeti tevékenységére rendeznek be. A teendő egészségügyi intézmény káptinájában több, mint 1000 személy élkezik.

A terv kivitelezésének első szakaszában, amely az idén kezdődik meg, egy hat- és egy hétmeletes pavilon épül hat kezelőosztály befogadására.

Folytatások az első oldalról

Magasabb műszaki...

Két egymásra ható mutatóval (ártermelés és értékesített ártermelés) lemaradás tapasztalható. Ez azonban csak időleges jelenség. A felelős szervek ugyanis menet közben többször módosították a tervet, nem gondoskodtak egyes termékek eladásáról. Ezek az árak késve, júliusban és augusztusban kerülnek a bel- és külföldi piacokra.

A korszerűsített befejező részlegen is akadtak azonban megoldásra váró problémák. A műszaki fejlesztéssel ugyanis nem tartott lépést az üzemszervezés. E lemaradást kiküszöbölendő, felszámolták a részleg két osztály közötti addig függetlenül dolgozó kisebb műveleteket és egyesítették az egész részleget. A gazdaságosság tévkénység érdekében a fonalfogvasztás csökkentésére törekedtek. A végzett tanulmány alapján kidarított, hogy a belső fogyasztási normákat „nagyvonalúan” alkalmazták. Felülvizsgálták azokat, megfelelő utmutatásokat adtak, majd módosították a nyersszőítési-hengerket is. Azelőtt egy-egy ilven henger 150—200 méter anyag volt. Most nagyobb, 250—300 méteres hengerek kerülnek át a kikészítő-

tanak, hanem csak szántógatnak. Ime a példák. Olteanu Toma 24-én reggel meg fél tizkor is a gépesítő alelegység udvarán csettelt-boltolt. Nem ment munkába, mert a traktor hidraulikus berendezésénél meglazult egy csavar és ezt három és fél óráig húzogatta. Ugyanezen a napon 13 traktor állt a buzatablak végénél. Negyed tízig a harmatfölszikkadákat várták. Megkérdeztük Onca Silviu memőktől, a szövetkezet elnökétől: — Miért nem szantanak a gépesítők reggel öt óráig mindaddig, míg a kombájnnak munkába nem foghatnak? — Ime a válasz: — Kényelmeseke ezek az emberek. Pedig ösztönző jadvadalmazás is fölajánlottunk nekik. Ezt azonban egyszerűen visszautasították, s azt mondták, lesz idő a szántásra aratás után is.

Sz. J.

Órjárat a búza-mezőkön

dig. Bessen halad azonban a száma összegyűjtése. Jelenleg le is állították ezt a munkát, hogy a hat traktor szánthasson. De nem szan-

tanak, hanem csak szántógatnak. Ime a példák. Olteanu Toma 24-én reggel meg fél tizkor is a gépesítő alelegység udvarán csettelt-boltolt. Nem ment munkába, mert a traktor hidraulikus berendezésénél meglazult egy csavar és ezt három és fél óráig húzogatta. Ugyanezen a napon 13 traktor állt a buzatablak végénél. Negyed tízig a harmatfölszikkadákat várták. Megkérdeztük Onca Silviu memőktől, a szövetkezet elnökétől: — Miért nem szantanak a gépesítők reggel öt óráig mindaddig, míg a kombájnnak munkába nem foghatnak? — Ime a válasz: — Kényelmeseke ezek az emberek. Pedig ösztönző jadvadalmazás is fölajánlottunk nekik. Ezt azonban egyszerűen visszautasították, s azt mondták, lesz idő a szántásra aratás után is.

Érthetetlen, hogy a vállalat vezetői egyszerűen tudomásul vették a gépesítők „kényelmét” és nem intézkedtek, hogy Székusotn is minél előbb elvezérjék a másodikvetési az előirányzott 390 hektáron.

Ezekben a napokban nincs vesztenivaló idő a buzamezőkön. Mindent ki kell használni a gépek teljes kapacitását és az időt is, mert a meteorológusok szerint kéthárom nap múlva ismét esőre számíthatunk.

A magasvérnyomás-betegség étrendi kezelése

A magasvérnyomás — betegség (hypertonia) kiterjedt terjedőben van, vezető helyet foglal el a szív-érrendszeri okai között.

Körök sok tekintetben tisztázott, de még mindig szép számmal akad beteg, akinél a közvetlen okot ma sem tudjuk megállapítani. A korokok a következők lehetnek: vese eredetű hypertonia, elsődleges eredetű — melyben az érlemezésesedése uralja a körképet, belső elválasztási mirigyek megbetegedése okozta és végül az elsődleges hypertonia, melynek határozott körököt nem ismerjük. Ez utóbbiban a magasvérnyomás nem tünet, hanem önálló betegség részlegessége. Őkát a környéki erek ellenállásának fokozódásában veljük. Körökötana a ma uralkodó vélemény szerint, a betegség kezdeti szakában idegi eredetű, később a hypertoniát érszűkítő anyagok felszaporodása tartja fenn, ezeket elsősorban a vese termeli.

A kezelés irányelvei a következők: hangsúlyozzuk, hogy a hypertonia korjarslata jó, hiszen a hatásos gyógyszerek széles skálájával rendelkezünk. A beteg sorsa saját kezében van. A kezelés általános étrendi, gyógyszeres és sebészeti lehet. Részletebben az első kettővel foglalkozunk.

Az általános kezeléssel elsősorban az életmódot befolyásoljuk. A hypertoniás betegek lassu élet-

tempóra kell törekednie. Ajánlatos gyakran pihenni, 8—10 órá aludni (korai lefekvés), a kikapcsolódás, séta a szabadban, olvasás, zene — szinte kötelező. A torna, sport az egyéni adottságok szerinti szintű legyen.

Az étrend központi problémája a konyhasó-megvonás. Kétségtelen, hogy a napi sóbevitel 0.5 gramm alá való csökkentése kedvezően befolyásolja a vérnyomást. Valószínűleg fokozza a gyógyszeres kezel-

tató magasvérnyomásos betegeknek alkalmazható.

Az általános napi sóadag 5—8 gramm (egy csapott kávéskanál) között mozogjon. Annnyit só használunk, hogy éppen itt adjon az ételnek. Kerüljük étkész közben az utasószaszt. A sómegvonás azonban ma, kellő gyógyszeres birtokában, másodlagos kérdés.

A folvadékbévitel nem korlátozott. A beteg egy nap alatt 1200—1500 milliliter folyadékot fogyaszt-

Orvosi tanácsok

lét határosságát. Ezen alapszik a Kempner-fele rizsdiet, amely napi 300 gramm rizst, 1 liter gyümölcslevet, gyümölcsöket és cukrot tartalmaz. Nagyjából azt mondhatjuk, hogy a sóbevitel ilven jelentősen csökkentése csak rövid időre javallt, a betegség gyors előrehaladása, vagy kezdődő szívelegetlenség esetén. A gyümölcsnapok — szigorú diétát jelentenek, ilvenkor a betegek napi 1.5 kilogramm gyümölcsöt (alma, körte, szőlő) fogyasztanak. Mint az előbbi étrend, a gyümölcsnap is kövér, testes, a kezdődő szívelegetlenség jeleit mutat-

hat. Helves, ha a betegek nem hisznek meg. Ezzel talán elkerülhető a szívelegetlenség kifejlődése és az érlemezésesedés szövődmények fellépése. A kövér betegeket lefogyasztjuk: a zsírokat lecsökkentjük egy kanál olajra és csökkentjük az elfogyasztott kenyeremennyiséget. Így a betegek nagy többlet egy-másfél kilogramm fogy havonta és ez nem okoz különösebb panaszt.

Bősegeben tartalmazza az étrend növényi anyagokat, gyümölcsöt, zöldséget, salátát, szénhidrátokat (burgonya, rizs, kenyér). Nem

szükséges a fehérjebevitelt megszorítani (hustilalom), különösen az idősebb emberek túlik rosszul a tej, tojás, hus eltiltással. A zsír és koleszterin tartalmú ételök eltiltása (zsíros húsok, vaj, szalonna, vész, máj, vese, tojássárgája, kréme, zsíros sajtok) a modern diétában a következményes érlemezésesedés kialakulásának megakadályozását célozza. Rántást lehetőleg ne használjunk, az olajat és a lisztet külön-külön tesszük a már felerészletelt ételre.

Hogy alkohol fogyasztásra kap-e a hypertoniás beteg engedélyt, az rendszerint az orvosa személyes véleményétől függ. A túlzott megszorítás hiábavaló. A kávé és tea fogyasztása tekintetében egyenlőg járunk el, értégitó hatásuk jó lehet. Ha izgatottság, álmatlanság, vagy szívdobogás okoznak, igyekszünk kerülni.

A dohányzás lehetőleg elhagyjuk. A cigaretta a hypertoniás beteg vérnyomását magasabbra emeli, mint az egészségeseké. Igyekszünk rendszeres napi székletet biztosítani. Székrekedéssé betegnek, az étrend elegendő rostos anyagokat (főzéleket) tartalmazzon.

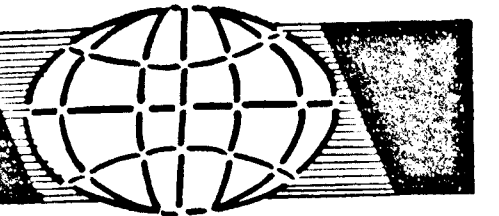
Befejezésül hangsúlyozzuk: bár a hypertonia kezelése az utóbbi időben nagyot fejlődött s a korleírlást jól befolyásolhatjuk, a kezelési sikertelenségek többnyire a beteg egytűntűködése hiányának következménye.

FIAT LUX!

tug vagy felelős munkát végző személy. A gazdasággyeről évre kiemelkedő természetmennyekért ért el és az ideváltások egy emberként részt vesznek bármilyen akcióban, amely a közös érdek, a civilizált, magasabb szintű életformát szolgálja. Ime néhány példa. Nem tudás azt állítani, hogy az új művelődési otthon a legelőnyösebb kívánságokat is kielégíti: az esztétikum és a praktikus szem előtt tartásával építették. Egy szóval, szívesen jár-

társadalmi munka és önkéntes anyagi hozzájárulás tette lehetővé a villamosított kátratosiakat ma már a világ legtermészetesebb dolganak tartják, hogy eszéként kiválított utcákön járjanak. A változás annyira „belénk vódott”, hogy érthető a rosszallásuk, amikor valami rendellenesség történik. Sajnos, ez nem mindig védhető ki elég gyorsan. Ez panaszolja egyik olvasónk is. F. M. levélben arról írt, hogy a villanyvilágítás építéskor, a szűzassz szűzül a kocsit, talán azért nem tudok feladni a miérre...

NEMZETKÖZI ÉLET

Román-magyar együttműködési bizottság ülészaka

BUDAPEST. — Al. Pinte, az Agerpres tudósítója közli: Július 22 és 25 között Budapesten sor került a román-magyar műszaki-tudományos együttműködési bizottság 18. ülészaka. Ez alkalommal megvitatották az előző ülészek jegyzőkönyvének teljesítését és megállapodtak a következő időszakra szóló műszaki-tudományos együttműködési programban. A mostani ülészekon aláírt jegyzőkönyv értelmében a két fél dokumentumcsere folytát és szakembereket küld a műszaki-tudományos eredmények kölcsönös megismerésére, különösen a mezőgazdaság, a gépipar, a vegyipar, a köolaj-, élelmiszer- és könnyűipar terén.

Az ülészek a barátság és a kölcsönös megértés szellemében folyt le.

A Francia Kommunista Párt Politbúrójának nyilatkozata

PÁRIZS. — Al. Gheorghiu, az Agerpres tudósítója jelenti: A Francia Kommunista Párt Politbúrójának nyilatkozata szerint a jelenlegi francia kormány — bizonyos módszereit és nyelvezetét módosítással — az összes döntő fontosságú kérdésekben a június előtti politikát folytatja.

Rámutatva, hogy a szocialista párt állást foglalt a centrismus ellen, a baloldali egyesülése és a kommunista párttal való tárgyalások mellett, a Politbúró kijelenti: tudomásul veszi ezt a változást, amelynek tekintetben kell megnyilvánulnia. A kommunista célja — hangsúlyozza a nyilatkozat — természetesen a közös akció kell hogy legyen. A jövőről folyó hasznos tárgyalások nem tompíthatják el a világos perspektíva szükségességét a tökéletes jelenlegi harcban, vagyis a közös kormányzati program szükségességét.

Tokióban véget ért a Japán Szakszervezetek Főtanácsának (SOHYO) 38. kongresszusa. A 4 200 000 tag küldöttel rendelkező SOHYO jövő évi akcioprogramját és elfogadták a kongresszus nyilatkozatát. A program előírja, hogy a japán-amerikai biztonsági szerződés hatálytalanságát, az Okinawa visszacsatolását, a háború elkerülését és a béke megvédését követő harc fokozását. Az életkörülmények javítása érdekében tovább harcolnak a termelés kapitalista ésszerűsítése és a közszükségleti javak drágulása ellen, s követelik a társadalombiztosítási rendszer javítását és a dolgozók életszínvonalának emelését.

DELHI

Tüntetés a pénzintézetek államosítása mellett

Több mint 2000 banktisztviselő tüntetett a miniszterelnök delhi székhelye előtt a bankállamosítás mellett. Amint a Trust Press of India sajtóügynökség jelenti, a tüntetők emlékiratot adtak át Indira Gandhi miniszterelnöknek. A memorandum

egyebekek között így hangzik: „A 150 000 banktisztviselő nevében gratulálunk bátor tettéhez, a 14 legnagyobb indiai bank államosításához. Az ország céljainak eléréséhez azonban államosítani kell minden pénzintézetet, beleértve az idegen bankokat is”.

A szövetségi csapatok offenzívája

OWERRI (Agerpres). Biafrai hadiközlöny szerint a nigeriai szövetségi csapatok tankok és repülőgépek bevetésével folytatták támadásukat az ország északnyugati részén elterülő Onitsha térségében. Egyidejűleg Ohoba környékén is fellángoltak a harcok. A biafrai csapatok megtartották hadállásaikat, sőt bizonyos frontszakaszokon sikerült néhány kilométert előnyomulniuk — szö-

gezi le a közlemény. Mindkét fél sok halottat és sebesültet veszített. Amint a France Presse tudósítója rámutat, a szövetségi offenzíva miatt Ojukwu tábornok csapatai kénytelenek két fronton védekezni, ami erősen megnehezíti helyzetüket. Mindezek dacára a biafraiak táborában derültetés uralkodik — írja a tudósító. Vélemények szerint a szövetségi csapatok offenzívája igen nagyszabású.

A Himalája hegyei közé ékelt királyság egyik politikai furcsaságai közé tartozik, hogy visszhangra találhat benne a nyugati titkoknak egyetemistáinak megmozdulásai. Mindentől eltekintve a valóság az, hogy a nepáli diákoknak

HÍRÜNK A NAGYVILÁGBAN

A Cálusul ének- és táncgyűjtés, amely részt vett az Ásele-i (Svédország) folklor-fesztiválon, külön műsorral szerepel a városi hatóságok által rendezett kulturális előadásokon. A közönség nagy tapsal, a sajtó elismerő cikkel méltatta a román együttes szereplését. Az Ornakoldsvick Allahanda lap kiemeli, hogy a Cálusul díjat nyert, majd megjegyzéssel, hogy az együttes nagy művészi tökélyt mutat. A Vasterbottens Folkbladet így nyilatkozik: a fesztivál hetében a románok mindenütt tetszést arattak. Kaluser nevű ósregi táncuk számunkra, északiak számára, rendkívül eredetien hat és lenyűgöző. A legjobbakat mondhatjuk az együttes szölistáiról és zenekaráról is.”

BELGRÁD. — Nicolae Ploeanu, az Agerpres tudósítója jelenti: A hagyományos zágrábi folklorparádé az idén is nagy sikert aratott. A fesztivál 11 ország, köztük Románia is, képviseltette magát. A Tarina, a Hunvud megyei kulturális és művészeti bizottság ének- és táncgyűjtése zágrábi és Nova Gorica-i szerepléséről nagy elismeréssel nyilatkoztak a szakemberek.

Nyugtalanság a salvadori lakosság körében

SAN SALVADOR. (Agerpres). A salvadori lakosság körében nyugtalanosságot okoztak azok a hírek, hogy Honduras nagyszabású ellentámadásra készül. Amint a France Presse tudósítója írja, San Salvadorban a hadsereg vezérkara úgy próbálja megnyugtani a

lakosságot, hogy óránként csaknem azonos tartalmú rádióközleményt ad ki: „Az összes frontszakaszokon nyugalom uralkodik, légítámadásra nem került sor, Salvador betartotta és betartja a tűzszünetet”.

A salvadori csapatok azonban nem hajlandók kivonulni a megszállt hondurasi helységekből, noha az AASZ közvetítő bizottsága által megszabott határidő már lejárt. A csapatok visszavonásáról, valamint a konfliktus rendezéséről tárgyal majd az AASZ külügyi miniszteri elnöke, amely szombat délután ül össze Washingtonban.

A Biztonsági Tanács ülése

NEW YORK (Agerpres). A Biztonsági Tanács csütörtökön folytatta a vitát Portugália ellen benyújtott zambiai panasszal kapcsolatban. Vernon Mwaanga, Zambia képviselője kijelentette, hogy a mocambique-i határnál történt legutóbbi incidens a csúcspontja azoknak az agresszív cselekményeknek, amelyeket a portugál kolonizálást az elmúlt öt évben hazája ellen elkövettek. Gabon, Madagaszkár, Libéria, Tunézia és Sierra Leone küldöttei támogatta a zambiai panaszt és követelte Portugália elítélését.

felháborítja Katmandu város utcáin néhány héttel ezelőtt a zéró robbant ki az elégedetlenség, mert a vizsgabizottságok egyes tagjai titokban eladták a vizsga tételeket, s így a középsikolai diplomavizsgát az utolsó percben érvényteleníteni kellett. A laza-

A külföldi sajtóból

Az ébredező Nepal

megvan az okuk az elégedetlenségre. Nepálban ugyanis, ahol a lakosság legalább 90 százaléka írástudatlan, a rendszerint nagy anyagi áldozatokba kerülő főiskolai végzettség nem juttatja megfelelő álláshoz a fiatalokat. Ha pedig az egyetemet végzett ifjú talál magának egy tisztviselői állást, csekély fizetéssel kell beérnie.

A diákokat kétségtelenül a hivatalos körök inkorrektsége is dást gyorsan elfojtották, de ez az esemény néhány agazgó tüntetést hozott felszínre egy olyan országban, ahol a hatóságok iránti tisztelet hagyományos. A kormányzati erők autóját a fővárosi közpénz felgyújtották. Ilyesmire eddig nem volt példa az országban. A miniszterelnök sokat veszített tekintélyéből, mivel nem sikerült kielégítő feltételeket teremtenie az ifjú generáció számára.

Tűzharcok a Szezei-csatorna térségében

KAIRÓ (Agerpres). Egy egyiptomi katonai szölvő közölte, hogy az izraeli tüzérség és tankok tüzet nyitottak a Port Tewfik-i és Szezei, később pedig az iszmailiai és El Kantara-i egyiptomi állásokra. Rámutatott, hogy az egyiptomi ütegek visszatűzeltek. A szölvő nyilatkozata szerint az izraeli légitörzshelyi idő szerint 14 órakor megpróbálta megtámadni a Port Tewfik környéki egyiptomi állásokat. Az egyiptomi légharító tüzérség közbelepett, hogy visszavonulásra kényszerítse az izraeli gépeket. A France Presse egy katonai szölvőre hivatkozva, azt írja, hogy az egyiptomiak 3 izraeli repülőgépet lelőttek.

TEL AVIV (Agerpres). Egy izraeli katonai szölvő pénteken kijelentette, hogy az egyiptomi tüzérség megtámadta a Szezei-csatorna déli részén lévő izraeli állásokat — jelenti a France Presse. A szölvő szerint az izraeli erők visszatűzeltek. Egy izraeli katonai megsebesült.

Az Associated Press szerint Tel Avivban egy szölvő kijelentette, hogy izraeli repülőgépek pénteken megtámadták a Szezei-csatorna mentén lévő egyiptomi ütegeket. anélkül, hogy az egyiptomi légitörzshelyről volna. Kijelentése szerint az egyiptomi állások bombázása mintegy másfél órát tartott. Az egyiptomi légharító tüzérség — mondotta a szölvő — tüzet nyitott az izraeli gépekre. Az összes izraeli repülőgépek visszatértek támaszpontjukra — jelentette ki a szölvő.

Nem akarnak újabb szecessziós háborút Afrika szívében

KAMPALA. (Agerpres). Az Afrikai Egységszervezet Felszabadítási Bizottsága megtagadta a segítséget Dél-Szudán ügyevezett ideiglenes kormányától — közli a France Presse tudósítója.

Gordon Mayen dél-szudáni „kormányzó” győztes, életmet és fegyvert kért a dél-szudáni erők részére és azt is szeretné volna elérni, hogy más afrikai országok (Kongo-Kinsasa, Uganda, a Közép-afrikai Köztársaság, Kenya és Tanzánia) csapatai váltsák fel a szudáni erőket az ország déli vidékein az általános választások megtartásáig.

A sajtótudósítók ezzel kapcsolatban emlékeztetnek arra, hogy a három déli tartományban (Equatoria, Bahr el Gazaz és Felső-Nílus) a helyzet feletté bonyolult.

A lakosság egy része ugyanis keresztény vagy animista néger, más része muzulmán arab; a kolonialista uralom örökségeként, akárcsak másutt Afrikában, Szudánban is hatalmas fejlődéskülönbség mutatkozik az ország két része között: míg a többi szudáni tartomány gazdaságilag viszonylag fejlett, a három déli teljesen elmarad.

A parasztkérdés még ennél is súlyosabb. Néhány évvel ezelőtt a király agrárreform-programot hirdetett, s azt néhány tartományban alkalmazni kezdte, de a földbirtokok könnyűszerrel szabtatták az ország legnagyobb részében. Ez a balsiker még nem idézte volna elő a paraszti lázadást, ha az agrárreformon kívül nem vezetnek be az úgynevezett „kötelező takarékosag” rendszerét, vagyis ha az állam elengedhetlenül szükséges beruházásainak finanszírozására nem szednek pénzt helyi vagy természetbeni adóktól, a lakosság mintegy 90 százaléka. Mo Katmanduban beismerik, hogy az adóknak csak öt százaléka jutott az államkasszába, a többi a tisztviselők és a politikusok zsebébe vándorolt. Ez nagy felháborodást keltett. Az ország déli tartományában 20 000—30 000 paraszt megtámadta a községi ütegeket, hogy visszaszerezze pénzt, s több „adózó” házat is felgyújtott. Kellemetlen meglepetés volt ez azoknak, akik azt hitték, számíthatnak a nepáliak több évszázados paraszti társára.

Le Monde

A tudósok türelmetlenül várják a holdi közetminták vegyelemzésének első eredményeit

WASHINGTON. — C. Alexandroaie, az Agerpres tudósítója közli:

Van-e a Holdon valamilyen formában élet? Ha nincs, volt-e valaha? Milyen vegyi összetételű a Hold tömege? Fénnyel deríthetünk-e a Hold, a Föld és a világegyetem eredetéről? Milyen eredetűek a Holdon lévő kráterek tizezrei? Hogyan jelentek meg a holdi hegvek, dombok és völgyek? Ime néhány a sok-sok kérdésből, amelyet a houstoni laboratórium kutatói meg szeretnének oldani az Apollo-11 által hozott holdkőzetminták elemzésével. A mintákat pénteken adták át a laboratóriumnak. Szombat reggel elkezdtek Armstrong, Aldrin és Collins asztronauták is, hogy előzetes vesztéggár alá helyezzék őket. Augusztus 10-ig lesznek a karanténban, amennyiben az analízis azt mutatja, hogy nem hoztak magukkal a Holdról a földi életre káros mikroorganizmusokat. Ellenkező esetben a karantén megátárolatlan időre meghosszabbíthatják. Az általános vélemény azonban az, hogy szinte kizárt az ilyen mikroorganizmusok fennállásának veszélye. Ennek ellenére a NASA korszerű laboratóriumot épített 15,8 millió dollár költséggel. A laboratóriumot nélkülözhetetlennek tekintik a más égitestekről származó találatok, különösen azoknak a mintáknak az elemzése szempontjából, amelyeket

1960-ig hoztak le a Marsról, arról a bolygóról, ahol életet sejtnek. A laboratóriumba érkezett, holdi közetet és port tartalmazó, légmentesen záró fémkonténereket, mielőtt bevitték a laboratórium legüres kamrájába, ibolyantuli sugárakkal sterilizálták, majd savfürdőbe merítették, sterilizált vizet leöltötték és nitrogénnel megszáritották.

A légüres kamrában először azt vizsgálják meg, hogy a minták tartalmaznak-e radioaktív anyagokat vagy kibocsátanak-e gázokat, majd megméri, s hat különböző foku szögben lefénvkepezik őket. A mintákat szétvájják, égetik, különböző vegyi és radioaktív anyagokkal bombázzák.

A holdanyag földi életre gyakorolt hatásának megvizsgálására szakemberek „holdi szőrműt” fecskendeznek fehér egerekbe, fűnek, osztrigákba, tojásokba, kukoricába, bubába, napraforgóba, szőlőbe stb. Az elemzések eredményétől függ többek között az asztronauták vesztéggárának időtartama.

A laboratóriumban az asztronauták lakást rendeztek be külön hálószobákkal, fürdőszobával, konyhával, ebédlővel, dolgozószobával, könyvtárral, televízióval, telefonnal stb. Velük együtt lakik majd az elkülönítés azonos körülményei között három orvos, néhány szakember és technikus egy fotóriporter, egy szakács, összesen 15 személy. Senki sem távozhat a lakásból. Egyenként az ajtókat lezárták és lepecsételték. Még az asztronauták családtagjainak sincs bejárásuk a karanténba. Azt megengedik nekik, hogy a vendégszobát az egyik dolgozószobából elválasztó üvegfalon át nézzék hozzá tartozójukat, sőt hogy beszéljenek is vele mikrofonon.

Semmi sem vihető ki a laboratóriumból előzetes fertőtlenítés és sterilizálás nélkül. Az asztronauták utijegyzetét, az orvosi vizsgálatok leírását lefénvkezezi a karantén a laboratórium dolgozószobájából elválasztó üvegfalra rögzített fényképező készülék. A fénymásolatok a dolgozószobában kerülnek ki a készülékből, s így semmi közvetlen vagy közvetett kapcsolatuk nem lesz a vesztéggár alatt lévő asztronautákkal. Az orvosok véleménye szerint a 18 személy lakása a legelőkelőbb karantén, amely valaha létezett. A laboratórium pedig a földkerekség legsterilebb helye. Szakemberek véleménye szerint a karantén nem hosszabbíthat meg augusztus 10. után, vagyis az asztronauták 21 napig lesznek vesztéggár alatt. Ez az idő bármilyen ismert mikroba inkubációs időszaka.

Jelenleg a tudósok érthető türelmetlenséggel várják a holdi közetminták vegyelemzésének első eredményeit.

További tervek a Hold meghódítására

HOUSTON (Agerpres). Az Apollo-11 űrhajósai 195 óra 20 perc és 42 másodpercnyi repülés után befejezték küldetésüket. Most a tudósok, a geológusok, a technikai szakemberek a sor, hogy megvizsgálják mindazt, ami a Holdról érkezett: az embereket, a holdport és a talajmintákat. Amíg azonban elemzik a holdanyagot Armstrong és Aldrin hódostájából, a NASA vezetői a további terveket latolgatják.

Az Apollo-12-t már utra készítik. Cape Kennedy, a világ legnagyobb épületében szerelik a Saturn-5 hordozórakétát, amely november 14-én felviszi a holdkutató űrhajót a második űrhajót, Charles Conrad és Alan Bean a Hold nyugati részén, a Viha- rok tengerében, az Egyenlítő közelében száll le és 32 órát tölt ott. Két ízben, összesen ötórás holdkirándulást tesznek, vagyis kétszer annyi tartózkodnak a holdkompon kívül, mint Armstrong és Aldrin. Megvizsgálják az 1967. április 20-án simán holdraszállt Surveyor-3 szonda maradványait is. Minthogy az első holdkirándulás alkalmával megállapították, hogy az űrhajósok könnyen mozognak, szaladnak, ugranak a Hold felszínén, s átlag 9—12 kilométeres sebességgel haladhatnak, a NASA terve szerint a második expedíció tagjai jobban elítölnek a holdkompon, Mi több, a magukkal vitt készülékekkel tanulmányozni fogják a holdrengéseket, a Hold mágneses terét, a nap sugarazást stb.

Az Apollo-13 feladata még bonyolultabb lesz. Holdkomppja dombos vidéken száll majd le. Az Apolloprogram további megvalósítása során az űrhajósok más holdi övezeteket is felkutatnak.

S Z Ű L

Újabb megtorló intézkedések

Amint a Koreai Központi Hírlapnőcség szövi hírek alapján közli, a dél-koreai adminisztráció újabb megtorló intézkedéseket tett a hazafiak ellen. A legfelsőbb bíróság több hazafit elítélt azzal a váddal, hogy tagja a dél-koreai egyesült forradalmi pártnak, Ihn Yung Bok hadnagyt halálra, a dél-koreai hadsereg három másik tisztjét kűlönösebb tartalmú börtönbüntetésre ítélte — jelenti a hírlapnőcség.

bíróság a szenátort kéthavi börtönrre ítélte, a büntetés költőiségének felfüggesztésével.

A törökországi munkaerőtorborzó hivatal vezérigazgatója bejelentette, hogy az idén 60 ezer török munkás megy különböző nyugati országokba dolgozni.

A PORTUGÁL GYARMATI HATÓSÁGOK kénytelenek voltak abahagyni az angolai harcokkal kapcsolatos hallgatást. Ezzel bebizonyosodott, hogy a nyugalomról terjesztett hivatalos hírek csak propaganda célokat követtek, mivel a hatóságok végülis közleményt adtak ki a harcok fokozódásáról és veszteségeikről.

Alekszej Koszigin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke pénteken fogadta a Kremlben a Moszkvában hivatalos látogatáson lévő Pierre Harmel belga külügyminisztert.

10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

A lotto július 25-i húzásának nyerőszámai: I. 72 59 23 87 46 77 5 1 38 81 17 66 Nyereményalap: 571 304 lej. II. 34 82 30 8 Nyereményalap: 308 652 lej. (A közötti számok tájékoztató jellegűek).